

Rastaskerttunen. PK

Laasonpohja

Messilän venesataman länsipuolella sijaitseva Laasonpohja on Vesijärven eteläosan lintulahdista ehkäpä tunnetuin. Hollolan kirkolle vievä Rantatie myötäilee Laasonpohjan etelärantaa, mutta tiheä rantametsä ja rantoja reunustavat ruovikot peittävät näkymät vesialueelle lähes kokonaan. Muutamasta paikasta lintujen tarkkailu sentään onnistuu.

Laasonpohja on toista kilometriä pitkä ja kilometrin levyinen avara Vesijärven lahti. Suurin osa siitä on avointa ulappaa, josta kasvillisuus puuttuu. Saariakin on vain yksi. Laasonpohjan rannat sitä vastoin ovat runsaskasvisia ja tarjoavat pesimäympäristön monipuoliselle kosteikkolinnustolle. Lahden rantoja kattaa vaihtelevan levyinen kasvusto sokkeloista järviruovikkoa. Ruovikoiden ja rannan välissä on upottavia ruoko- ja osmankäämiluhtia. Kuivan maan puolella rantoja reunustaa koivikko, joka sekini tulvi keväisin. Märkimmissä paikoissa on kasvistoltaan edustavia tervaleppäluhtia.

Lahden perukassa on muutama asuintalo ja loma-asunto, joiden pihamaat katkaisevat yhtenäisen rantametsän. Asutusta on myös pohjoisrannan niemessä. Muualla rannat ovat säilyneen luonnontilai-

sina, joskaan rantapuusto ei ole kaikkialla säästynyt hakkuilta. Pohjoisosassa oleva Häyhönsalmi on hieman erityyppinen kuin muu alue, mutta ruovikoinen sekini. Salmen yli kulkee vuosituhaten alussa rakennettu Häyhön saareen vievä pengertie. Laasonpohjan perukka rauhoitettiin samoihin aikoihin luonnonsuojelualueeksi.

Laasonpohjan ympäristö on alavaa peltoa. Pellot tarjoavat ruokailupaikkoja myös kosteikkoalueen linnuille. Tiheä rantametsä peittää näkyvyyden lähelle, ja ohi kulkiessa havaintoja kirjautuu vain pelloilla ruokailevista kurjista, hanhista ja sorsista.

Linnusto

Laasonpohjan linnusto on vesilintu- ja ruovikkolintuvaltoista. Silkkiiukun pesimäpaikkana lahti on Vesijärven eteläosien tärkein. Uikkujen lukumäärä on hiipunut muutaman vuosikymmenen takaisesta huipusta, mutta lahden etelärannan yhdyskunta käsittää edelleen kymmeniä pareja. Silkkiiukku on runsain vesilintu myös Häyhön salmessa. Vesilinnustoon kuuluvat lisäksi uhanalaiseksi taantuneet lajit nokikana, haapana ja punasotka. Niiden vähät pesimäpaikat jakautuvat eri puolille aluetta ja muuttoaikaiset kerääntymätkin jäävät pieniksi. Pesimälinnuston tuorein tulokas on meriharakka.

Ruovikoiden linnusto on monipuolisin etelärannalla, jossa kasvustoa on leveämmin kuin muilla rannoilla. Ruovikon vakioasukkeja ovat ruokokerttunen ja pajusirkun lisäksi kaulushaikara ja rytikerttunen. Samat lajit pesivät myös Häyhönsalmessa. Rantametsien linnustoon kuuluvat mustapääkerttu, kultarinta ja pikkutikka, jotka useimmiten on tavattu peltoalueen kohdalta etelärannan metsästä. Toisinaan paikalla on vihellellyt myös kuhankeittäjä. Valkoselkätikkakin on havaittu pesimäaikana.

Syyspuolella lahdella on hiljaisempaa. Muutolta pudottauneita vesilintuparvia lepäilee toisinaan selkäviedellä. Lintuelo vilkastuu loppusyksyllä, kun isokoskeloparvet saapuvat lahdelle kalastelemaan. Suurimmissa parvissa on ollut parituhattakin lintua. Laasonpohjan eteläpuolinen peltoalue on viime syksyinä ollut valkuposkivanhanien suosiossa.

Saapumisohje ja havainnointi

Laaso on Lahdesta ja Hollolan Salpakankaalta tultaessa matkan varrella Hollolan kirkonkylän lintupaikoille Kutajärvelle ja Kirkonselälle. Lahdesta on 7,5 km Laason läntisimpään havaintopisteeseen Messilän satamaan. Kaupungin keskustasta lähdetään vanhan linja-autoaseman ja museon (kartanon) välistä Kartanonkadulle, joka jatkuu Hollolaan johtavalle Jalkarannantielle–Rantatielle (2956). Hollolan kuntakeskuksen Salpakankaan länsiosassa valtatie 12:sta alkava Messiläntie tuo suoraan sataman kohdalle. Satamassa on pysäköinti autoille.

Laasonpohjan rannoilla on vain muutama helposti saavutettava, lintujentarkkailuun sopiva kohde. Messilän sataman aallonmurtajalla voi tarkkailla Laasonpohjan suulla ja sataman edustalla oleskelevia lintuja. Perukkaan näkee paremmin sataman länsipuolella olevasta niemestä, jossa kaukoputki kuitenkin on lähes välttämätön, sillä aivan lähellä ei yleensä ole kuin

Nokikanan pesä. El

Haapana. PK

muutama silkkiuikku. Auton voi jättää Rantatien varrella olevalle levikkeelle.

Messilän itäisimmän laskettelurinteen kohdalla oleva leveä ruovikkoalue on ”pakollinen” yölaulajien kuuntelupaikka, joka on tarjonnut monta yllätystä, kuten maakunnan ensimmäisen rastaskerttusen ja ruokosirkkalinnun. Lintujen kuulosteleminen onnistuu tieltä käsin. Tienvarren levikkeeltä on myös näkymä ruovikkoalueelle.

Lähellä lahden perukkaa oleva Tiirismaan kylän entinen veneranta sopii vesilintujen havainnointiin – parhaiten polkupyörällä liikkuville, sillä autolle ei ole pysäköintipaikkaa.

Pohjoisrannan hyvälle lintupaikalle Häyhönsalmeen pääsee kääntymällä Rantatieltä Hersalantielle, jota jatketaan kilometri kunnes peltoalue loppuu. Pellonreunasta jatketaan itään kapeaa hiekkatietä (Kylä-Hersalantie). 800 metrin päässä ennen asuintaloja käännetään vasemmalle. Puolen kilometrin päässä pellolla alkaa Häyhöntie, joka päättyy Häyhön saareen. Häyhöntie on yksityistie. Auton jättäminen ensimmäiselle tienvarren levikkeelle lähelle rantaa on suotavaa. Lintuja voi tarkkailla salmen pengertieltä.

TYYPPILAJIT Punasotka, isokoskelo, silkkiuikku, nokikana, ruokokerttunen, pajusirkku

MUITA LAJEJA Haapana, tukkasotka, kaulushaikara, harmaahaikara, ruskosuohaukka, pikkutikka, rytikerttunen, rastaskerttunen

HARVINAISUUKSIA Mandariinisorsa, haarahaukka, pikkuhuitti, isolokki, turturikyhykky, kuningaskalastaja, ruokosirkkalintu, viiksitimali, pussitiainen

Katselupaikkoja

Messilän satama: N 6765953 E 422410 ja N 61°01,247' E 25°33,865'

Messilän niemi: N 6765997 E 422116 ja N 61°01,268' E 25°33,538'

Tiirismaan kylän veneranta: N 6766533 E 420645 ja N 61°01,539' E 25°31,893'

Häyhönsalmi: N 6767735 E 422104 ja N 61°02,203' E 25°33,482'